Anul al 55-lea

EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G.le P. T. T. No. 120.238/933

Nr. 151 Sâmbătă 4 Iunie 1938
12 Pagini P.

BIBLIOTECA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 în străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUCI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL", S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Politica noastră în materie de petrol

Lordul Curzon, fost vicerege al Indiilor britanice, într'o memorabilă ședință a comitetului interaliat al petrolului, ce s'a ținut după încheerea armistițiului, a declarat:

„De la începutul ostilităților, petrolul și derivatele sale s'au dovedit a fi factorul decisiv al războiului. Fără ele, cum s'ar putea asigura fabricarea atâtor explozive, cum s'ar pune în mișcare flotele, aviația și carele de luptă? Da, viitorul va spune că Aliații au mers spre victorie pe un ocean de petrol".

Importanța crescândă a petrolului și a derivatelor sale s'a dovedit și pentru timpul de pace, prin utilizările lor în luminat, în automobilism, în aviația comercială, în agricultură, în diferite industrii.

De aceea petrolul a luat pe piața mondială — după marele război — o importanță egală, sau chiar superioară grâului și cărbunelui.

Dacă producția mondială în ultima jumătate de veac a crescut considerabil, de la 80 de milioane de barile americane în 1890, la peste un miliard și jumătate de barile în ultimul timp, cum stăm cu rezervele și mai cu seamă cu posibilitățile petrolifere, față de nevoile crescânde ale tuturor statelor din cauza dezvoltării industriilor lor pacifice și de război, ca și a progreselor automobilismului și aviațiunii?

Sunt rezerve suficiente pe timp nedeterminat, sau la infinit, în țările cunoscute ca petrolifere, cum sunt: România, Statele-Unite ale Americei de Nord, U. R. S. S., Persia, Mexicul, Venezuela, Columbia, Peru, Argentina, Equatorul, Egiptul, sau Indiile britanice?

Cele mai multe dintre zăcămintele petrolifere sunt la limita de exploatare.

S'a produs și se produce, aproape în toate regiunile petrolifere, un fenomen alarmant, sub forma migrațiunii petrolului.

Sub diferite influențe, petrolul, care se găsește aproape de suprafața solului, la adâncimi până la 3000 m., dintr'o dată dispare.

De sigur că el nu e pierdut, căci trebue să se fixeze în alte pungi, dar nu se poate ști unde stă ascuns acest petrol; iar dacă se găsește la o mare adâncime, el nu poate fi readus la suprafață, — deci e inutilizabil.

Migrațiunea petrolului este un fenomen cunoscut și frecvent observat în Caucazia (regiunea Baku), în Statele-Unite ale Americei de Nord, în România, ca și în celelalte țări petrol fere. In istoria petrolului este înregistrată impresionanta tragedie de la Pithole-City din Pensylvania. Descoperindu-se bogate zăcăminte de petrol în regiunea Pithole, în câteva luni s'au investit aci capitaluri imense și un oraș numit Pithole-City a fost construit.

Deodată, într'o zi, erupțiunile au încetat. Puțurile n'au mai funcționat. Petrolul n'a mai apărut de atunci.

Iată efectele fenomenului tragic al migrațiunii petrolului.

Ori, acest fenomen nu poate fi prevăzut.

Apoi și exploatarea terenurilor petrolifere are o limită, prin epuizarea prețiosului lichid.

Fapt este, că consumația petrolului mondial este într'o creștere proporțională mai mare decât producția.

De aceea Statele-Unite, ca și alte țări petrolifere, au micșorat exportul lor, luând în seamă interesele lor proprii, prezente și viitoare.

Aceleași cauze produc aceleași efecte.

Cum și la noi se pune problema asigurării disponibilităților de petrol, avem nevoe de o politică în materie petroliferă, care, pe de o parte, să asigure nevoile interne printr'o exploatare rațională luând în serioasă considerație situația în care ne vom găsi într'un eventual război continental; iar, pe de altă parte, să dăm mai multă extensiune explorațiunilor pentru determinarea și studierea zonelor presupuse petrolifere, prin metodele geologiei și geofizicei.

Numai așa vom avea rezervele de petrol necesare nouă în viitor și vom putea dispune de alte surse de bogății în zonele recunoscute petrolifere și care urmează să fie puse în exploatare.

Intre Polonia și Suedia

Statele scandinave nu mai au azi decât o importanță secundară în desfășurarea politicii continentale. Din punct de vedere comercial și financiar ele au strânse legături și un mare volum de afaceri cu Marea Britanie. Din punct de vedere politic, situate în afară de marile curente ale evenimentelor europene, prospere, puțin populate, dispunând de mari avuții economice și de întinse rezerve de teritorii, Statele scandinave au un singur obiectiv, pacea, pe care caută să o asigure printr'o atitudine de neutralitate, limitată numai de obligațiile lor de membre ale Ligii.

Sub imperiul acestor interese și sub conducerea unor guverne social-democrate sau burgheze de stânga, simpatiile lor le-au purtat spre Societatea Națiunilor, unde reprezentanții lor au jucat întotdeauna un rol important, datorit contribuției de imparțialitate, pe care o aduceau în toate marile chestiuni internaționale, în care ele nu au interese directe.

Dintre cele trei State scandinave, cel mai mare, Suedia, are o politică externă mai activă, care explică interesul trezit de vizita la Stockholm a d-lui Beck, ministrul de externe al Poloniei.

Poziția internațională a celor două țări nu este lipsită de asemănare, în multe privințe.

Suedia ca și Polonia au să facă față problemei comune a vecinătății a două Mari Puteri, Germania și Sovietele. Și pentru Polonia și pentru Suedia, libertatea comunicațiilor în Marea Baltică prezintă un interes vital. Cele două țări, în fine, sunt deopotrivă de atente la cele trei state baltice, care, riverane ale mării comune, sunt în acelaș timp un tampon între Rusia Sovietică și Germania național-socialistă.

Informațiile presei poloneze arată că aceste preocupări asemănătoare au călăuzit convorbirile, pe care d. Beck le-a avut în ultimele zile, la Stockholm, cu d. Sandler, ministrul afacerilor străine al Suediei.

Era natural ca în Europa actuală, turburată de ciocnirea violentă a ideologiilor contrare, cei doi oameni de stat să se pună de acord pentru a ține țările lor departe de orice conflict ideologic. deși ideile lor conducătoare sunt cu totul deosebite, în politica lor internă.

Politica tradițională de neutralitate a Suediei se putea de asemenea acorda ușor cu tendințele politicii externe poloneze, care urmărește cu stăruință organizarea păcii în Europa Orientală. prin apropierea tuturor statelor, cu interese comune, de la Baltica până la marea Egee, în vederea unei politici independente de apărare contra tendințelor de expansiune sau influențelor ideologice ale Marilor Puteri vecine.

In principiu, o asemenea politică apare deosebit de interesantă. In practică, divergența intereselor naționale a Statelor din această regiune a Europei opune realizării ei greutăți considerabile.

In fond, o asemenea încercare ar fi o experiență de organizarea siguranței regionale a unei părți a Europei orientale, într'un cadru mai puțin larg — și deci mai practic — decât acela al organizației universale a Societății Națiunilor.

Și d. Beck și d. Sandler au fost într'adevăr de acord spre a constata că țările lor nu mai doresc aplicarea integrală a art. 16 al pactului Societății Națiunilor. Se știe că, potrivit acestui text, în caz de agresiune neprovocată contra unui stat membru al Ligii, toate celelalte state ale Societății Națiunilor sunt obligate să aplice sancțiuni economice și financiare agresorului, sancțiunile militare singure fiind lăsate la aprecierea celor interesați.

In intrevederea dela Stockholm s'a stabilit — după cum a declarat d. Beck presei suedeze — că este de dorit ca sancțiunile economice și financiare să devină și ele facultative. In felul acesta Polonia s'ar asocia deci și ea străduințelor Statelor nordice pentru reforma pactului.

Șeful marelui stat major român la Varșovia

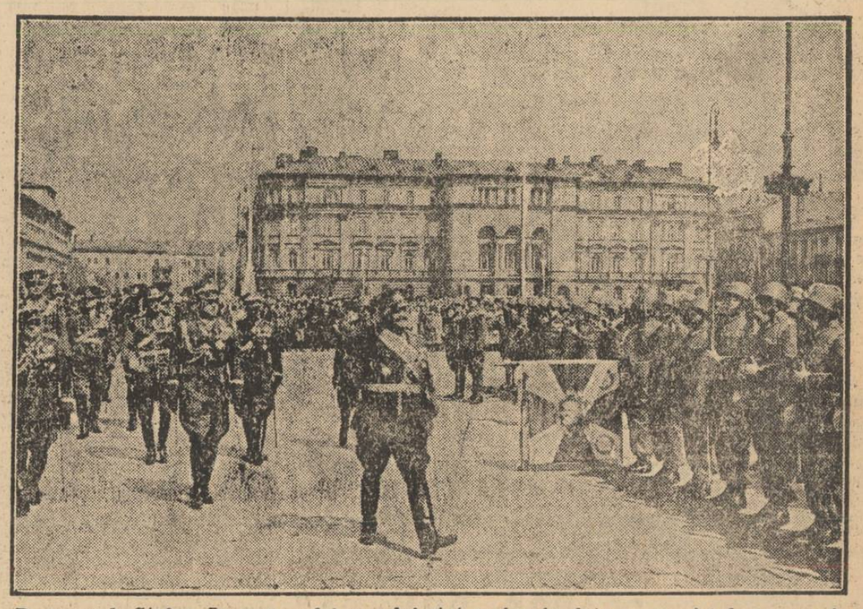

D. general Ștefan Ionescu, șeful marelui stat major, în fața companiei de onoare, în momentul depunerii unei coroane pe mormântul Soldatului Necunoscut din Varșovia

Foc mare în Polonia

Varșovia, 1 Iunie (Rador). — Un mare incendiu s'a declarat azi în fabrica de sticlă dela Piotrkow, una din cele mai mari din Polonia.

Pagubele sunt foarte mari. Opt persoane s'au ales cu arsuri grave.

Plebiscitul din sangiacul Alexandretta

Antiochia, 1 Iunie (Rador). — *Comisia Societății Națiunilor a decis, din cauza recentelor incidente electorale, să suspende pe timp de cinci zile înscrierile în listele electorale pentru plebiscitul din sangiacul Alexandretta.*

Această măsură este menită să dea posibilitate autorităților să studieze măsurile administrative capabile să ducă la rezolvarea cât mai favorabilă a conflictelor ce se ivesc între membrii partidelor adverse și să asigure securitatea țării.

Modificarea codului civil în Turcia

Ankara, 1 Iunie (Rador). — Guvernul a prezentat Parlamentului un proect de lege pentru modificarea codului civil.

Față de condițiunile climaterice ale țării, arată expunerea de motive, vârsta legală a celor ce urmează să se căsătorească se stabilește pentru fete la 15 ani, iar pentru băeți la 17 ani.

Actualul cod civil al Turciei este o traducere întocmai a codului civil elvețian, care prevede vârsta de 21 ani pentru căsătorie.

Consiliul de miniștri dela palatul regal

Miercuri, la ora 4 d. a., s'a ținut la palatul regal un consiliu de miniștri sub Inalta președințe a M. S. Regelui.

Consiliul a durat trei ore.

După desbaterile urmate, s'au stabilit punctele generale ale acțiunei de guvern, în viitor.

S'a decis luarea de măsuri pentru supravegherea de aproape a operațiunilor de revizuire a cetățeniilor.

S'a examinat de asemenea problema exploatărilor forestiere din Nordul Moldovei și din Bucovina.

S'a dispus controlarea condițiunilor în cari să urmeze revizuirea brevetelor de băuturi spirtoase.

S'a dispus supravegherea de aproape a aplicării legii pentru protecția muncii naționale.

S'a decis urgentarea operațiunilor de reorganizare și purificare a instituțiilor cooperatiste.

S'au examinat și aprobat propunerile pentru numirea în corpul de control superior de pe lângă președinția consiliului de miniștri.

Negocierile comerciale anglo-germane vor fi reluate

Londra, 1 Iunie (Rador). — *Agenția „Reuter" transmite:*

In cercurile oficiale se declară că este inexactă știrea despre ruperea negocierilor anglo-germane dela Berlin, cu privire la obligațiile comerciale și financiare austro-germane.

Negocierile au fost numai întrerupte din cauza Rusaliilor și vor fi reluate apoi, ambele guverne sperând că se va ajunge la un acord.

Cutremur in Macedonia sârbească

Belgrad, 1 Iunie (Rador). — **Informații sosite din Gevgelia anunță că în cursul nopții a fost resimțit în regiune un cutremur.**

Pagubele materiale sunt puțin importante.

Credit pentru apărarea națională a Statelor-Unite

Washington, 1 Iunie (Rador). — *Președintele Roosevelt a cerut azi Congresului să aprobe un credit suplimentar de șase milioane dolari pentru apărarea națională.*

Un comitet interministerial, sub președinția subsecretarului de stat al economiei naționale, a fost constituit la cererea președintelui Roosevelt, pentru a obține un raport asupra întrebuințării aviatorilor și avioanelor americane în țările beligerante.

Continuitate

de I. VION

Acum în preajma vacanței pare și mai de actualitate problema apelor noastre minerale de care se ocupă într'un studiu de strictă specialitate „Gazeta farmaciilor".

Avem în țară 80 de izvoare de ape minerale, echivalente cu cele cari au o reputație mondială, și, în fiecare an, cunoscătorii și economiștii atrag atenția celor în drept să aibă în grije această importantă sursă a avuției naționale.

Avem apoi, dela munte la mare, stațiuni climatice și balneare de toate nuanțe'e și de toate categoriile; cu toate acestea nu numai că nu reușim să atragem vizitatori străini în proporția pe care ar merita-o aceste localități, dar mulți români pleacă în țări streine, găsind acolo condițiuni mai prielnice pentru restabilirea sănătății ori pur și simplu pentru o odihnă agreabilă. Lipsa de confort invocată altă dată, începe a fi remediată în parte și în multe localități avem hoteluri și restaurante cari pot rivaliza cu cele din Apus. Sunt însă neîndestulătoare, chiar pentru numărul de vizitatori români, iar specula își face apariția din primele zile ale vacanței.

Organele de control n'au reușit să stârpească plaga intermediarilor cari măresc înzecit prețul dela producător până la consumator și măsura prețurilor maximale, necesară deseori pentru stăvilirea lăcomiei, nu și-a dat totdeauna roadele așteptate.

Specula sălbatecă, practicată în deosebi în stațiunile de cură și de odihnă, își are obârșia în deosebi în lipsa de continuitate a activității celor ce se ocupă cu comerțul alimentar sub diferite forme.

Hotelierii, restauratorii, comercianții de categorii diverse, consideră o stare de provizorat prezența lor în stațiunile de vară; ei nu au tradiția continuității pe care o au cei din țările în care turismul constitue o puternică și rentabilă industrie.

Cei dela noi vor ca într'un an sau doi să-și amortizeze inventarul, să-și scoată capitalul investit și să câștige

(Continuare in pag. 2-a)

Sociologia românească

Studiul vieții sociale. — O importantă propunere a d-lui prof. D. Gusti

Printre cele mai bune publicațiuni științifice dela noi, ca și de aiurea de altfel, găsim îngrijita și mereu interesanta revistă de sociologie de sub conducerea d-lui prof. D. Gusti.

In jurul acestei excelente publicațiuni filosofice, se creiază o adevărată școală sociologică. al cărei material documentar, de cercetare atentă a fenomenelor vieții sociale privite și înțelese pe grupuri de manifestări, îl furnizează în fiecare an campaniile monografice

Pornind dela studiul realității satului românesc, d. prof. D. Gusti, de mai bine de un deceniu și jumătate, clădește arhitectura sociologiei românești.

Recentul număr din „Sociologie românească" păstrează aceiași atmosferă. de înfrățire. între partea teoretică și viața practică.

D. prof. D. Gusti, iscălind un plan de acțiune pentru 1938, arată importanța științelor sociale în viața națiunii și a statului modern.

„Intrăm — spune d-sa — într'o vreme în care acțiunea de conducere a națiunilor e neasemuit amplificată prin științele sociale.

Constituite în epoca de prefaceri de după revoluția franceză, ele au devenit de primă necesitate de abia acum, când rânduiala vieții naționale e iar în prefacere. Atenția părăsește științele dogmatice. ce comentează reglementările date vieții națiunilor. dreptul public și dreptul internațional și se ațintește asupra realității în prefacere, pe care știu s'o lămurească cercetătorii formați de științele sociale. Ei pot arăta nevoile ce se cer tinute în seamă în administrația totală a națiunii și pot stabili potențialul statelor străine, în funcțiune de care trebuie orientată politica ei externă.

Celor ce au în viața națiunii funcțiunea de a face știință socială, le revine o întreită misiune: să înlesnească, prin cercetări, guvernarea națiunii; să ajute prin publicațiuni formarea conștiinței de sine a națiunii, în sfârșit, să crească tineri capabili să continue opera de cercetare a realității naționale".

Cercetarea realităților românești este, după profesorul nostru de sociologie. in funcțiune de realizarea următoarelor trei comandamente: a) înzestrarea națiunii cu statul major de institute de cercetare, prin organizarea Oficiului de studii al Fundației Culturale Regele „Principele Carol și reorganizarea Institutului Social Român, b) formarea elementelor

(Continuare in pagina 2-a)

FILME

— Pe jos?
— Da.
— Nici cel puțin în tramvai!
— De ce?
— Te vedeam altădată numai în automobil.
— Exact.
— Te credeam pasionat, fiindcă îl conduceai singur.
— Aveai dreptate. Și astăzi sunt tot astfel.
— Și totuși nu te mai întâlnesc în mașină.
— Am desființat-o.
— Probabil, din cauza cheltuelilor prea mari.
— Nu.
— Atunci, pentru că sunt tot mai frumoase, dar tot mai slabe. Odinioară au făcut războiul, prin arături, peste buturugi, conduse de potcovari improvizați în șoferi; și au fost de folos și după război. Acum, dacă ai pumn sdravăn, transformi aripa în tobogan... De sigur că de aceea te-ai lăsat de automobilism.
— Te înșeli.
— Mărturisesc că nu mai înțeleg nimic.
— Vrei să știi de ce nu mai ții mașină?
— Da.
— Uite de ce. Eu am intrat în conversiune, și m'aș fi simțit jenat să trec în automobil pe lângă creditorii mei, cari umblă cu tramvaiul.
— O strângere de mână, și la revedere.

Don José

PRECIZĂRI UTILE

de N. BATZARIA

La Cluj, a avut loc adunarea comitetului regional pentru Transilvania al Ligii Antirevizioniste Române. Cuvântările rostite cu prilejul acesta și moțiunea, care a încheiat aceste cuvântări, aduc precizări utile în ce privește rațiunea de a fi a Ligii, activitatea ce desfășoară și e chemată să desfășoare în viitor, problemele de înalt interes național, la deslegarea cărora are o prețioasă parte de contribuție.

Tot la Cluj și tot în zilele acestea, un înalt demnitar al statului, Prea Sfințitul Episcop Colan, ministrul educației naționale, a avut cuvinte entusiaste și aprecieri măgulitoare pentrul rostul și activitatea Ligii Antirevizioniste Române. Comitetul regional a precizat mai concret și mai amănunțit în ce anume trebue să conste această activitate în legătură cu problemele ce privesc în mod mai deosebit Ardealul.

Precizările ce s'au produs sunt în acelaș timp un răspuns elocvent și concludent la insinuările cu privire la imperioasa necesitate a instituției de care ne ocupăm. Se știe de ce natură sunt aceste insinuări, precum se știe și scopul ce urmăresc.

„Toți românii sunt antirevizioniști, de oarece și sentimentele și interesele lor le impun să fie antirevizioniști. Așa fiind, care este nevoia de o ligă specială pentru propagarea ideiei antirevizioniste?"

Iată, am redat cât mai simplu și mai lămurit punctul de vedere al acelora cărora existența Ligii Antirevizioniste Române nu le convine, pentru calcu'e și considerațiuni asupra cărora, deocamdată, nu ne oprim.

Recurgem doar la o comparație, care pune într-o cât-va în evidență completa lipsă de temeinicie, ca să întrebuințăm un termen mai moderat, a insinuării despre rațiunea de a fi a Ligii, de care ne ocupăm.

Toți românii sunt doritori și au tot interesul ca în țară să fie liniște și bună rânduială. Așa fiind, care este nevoia de jandarmerie, de poliție, de tribunale? Și totuși este o imperioasă, o indispensabilă nevoie de aceste instituțiuni. Acest adevăr e valabil cu o putere tot atâta de mare și pentru Liga Antirevizionistă Română.

Discuțiunile dela Cluj și dezideratele formulate în moțiune vin să întărească și să evidențieze și mai bine adevărul acesta.

Iată, de pildă, raporturile reciproce dintre România și Ungaria. Este vorba de o îmbunătățire a acestor raporturi prin o mai bună clarificare a lor, prin o lămurire a tuturor chestiunilor de natu-

(Continuare in pag. 2-a)

In corpul ziarului:

Ofițeri din marină și aviație admiși la înaintare pe anul 1938

Afacerea de spionaj din Statele-Unite

Paris, 1 Iunie (Radio Central). — In legătură cu afacerea de spionaj din Statele Unite, se anunță că spionul Rumrich a mărturisit că era în serviciul unei organizații de spionaj germane.

El a declarat că pusese la cale să atragă într'un hotel din New York, pe colonelul Eglin, căruia să-i ia cu forța documente importante.

In momentul arestării lui, s'a găsit la Rumrich 50 pașapoarte în alb, care urmau să fie date membrilor bandei de spioni din care făcea parte.

Echipa de dansuri naționale a liceelor de fete și băieți din Lugoj

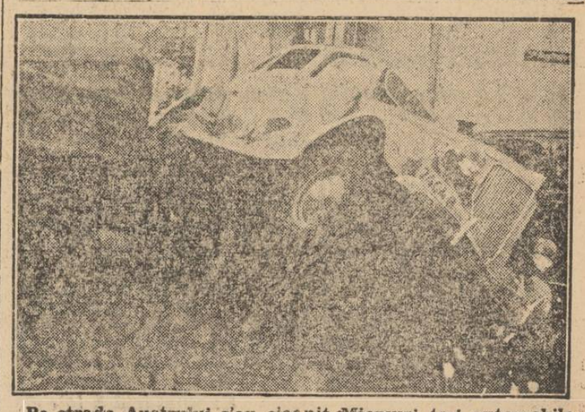

Pe strada Austrului s'au ciocnit Miercuri trei automobile.